

שקלים ב

<p>ובחמשה עשר בו קורין את המגילה בכרכים ומתקנין את הדרכים ואת הרחובות ואת מקוות המים ועושין כל צרכי הרבים ומצינין את הקברות ויוצאין אף על הכלאים</p>	<p>באחד באדר משמיעין על השקלים ועל הכלאים</p>
---	--

שאלה: למה באחד באדר?

תשובה: כדי שיביאו ישראל את שקליהן בעונתן ותיתרם תרומת הלשכה מן החדשה בזמנה באחד בניסן

שאלה: למה תורמים את הלשכה בא' בניסן?

תשובה 1: ומר ר' שמואל בר רב יצחק: תרומת הלשכה כתחילת דכתיב **ויהי בחדש הראשון** **השנה השנית באחד בחדש חמשה עשר באדר** ותני עלה **ביום שהוקם המשכן בו ביום נתרמה התרומה**

תשובה 2: רבי טבי רבי יאשיה בשם כהנא נאמר כאן **חדש** ונאמר להלן **חדש** מה **חדש** שני להלן אין מונין אלא מניסן אף **חדש** שני כאן אין מונין אלא מניסן

תיקון תשובה 2: אמר רבי יונה שבק רבי טבי ראשה ואמר סופא דל כן כהדא דתני **זאת**

צוילת חדש בחדש יכול תהא תורם בכל חדש וחדש תלמוד לומר **בחדש** בחודש

אחד הוא תורם לכל חדשי השנה יכול באי זה חדש שירצה נאמר כאן **חדש** ונאמר להלן **חדש**

מה **חדש** שנאמר להלן אין מונין אלא מניסן אף **חדש** שנאמר כאן אין מונין אלא מניסן

שאלה: מהו משמיעין?

תשובה: רב הונא אמר מכריזין.

חזוק מפסוק שמכריזים על השקלים: **ויתנו קול ביהודה ובירושלם להביא לה'**

ענת משה עבד האלקים אל ישראל באדר

שאלה: בשנה מעוברת מתי מכריזים?

תשובה: תמן תנינן **אין בין אדר הראשון לאדר השני אלא מקרא מגילה ומתנות לאביונים**

רבי סימון בשם רבי יהושע בן לוי אף שימוע שקלים וכלאים ביניהן

עניין צדדי שנאמרה על אותה משנה: רבי חלבו ורב חונה רב בשם ר' חייה רבה הכל יוצאין

בארבעה עשר שהוא זמן קרייתתה

חזוק מר' יוסי לדברי ר' יהושע בן לוי: אמר ר' יוסה ויאות כלום אמרו משמעיי על

השקלים לא כדי שיביאו ישראל שקליהן בעונתן

- אם אומר את באדר הראשון עד כדון אית בשתא שיתין יומין

- כלום אמרו יוצאין אף על הכלאים לא כדי שיהו הצמחין ניכרין אם אומר את

באדר הראשון עד כדון אינון דקיקין

התאמת הדין לבני בבל על פי דברי ר' יהושע בן לוי: רבי חזקיה שאל מעתה בני בבל

משמעין על שיקליהן מראשו של חורף לא כדי שיביאו ישראל שקליהן בעונתן ותיתרם

תרומת הלישכה מן החדשה בזמנה באחד בניסן – יש לבני בבל להכריז מתחילת

החורף (או תחילת אדר ראשון לפי נוסח חילופי)

קושי על רבי חזקיה: התיב רבי עולא קומי ר' מנא והא תנינן **בג' פרקים בשנה**

תורמין את הלשכה בפרס הפסח בפרס העצרת בפרס החג א"ל נימר אילין דקריבין

בפרס הפסח אילין דרחיקין בפרס העצרת ואילין דרחיקין מינהון בפרס החג

תירוץ: אמר ליה כולה כאחת היתה באה ולמה אמרו בשלשה פרקים כדי

לעשות פומפי לדבר

פסוקים שמוכיחים שאי אפשר לסמוך על אנשים שיעשו את הדבר הנכון – ובגלל זה מכריזים

ר"י בר פזי בשם רבי הן נקרא ולא נבעת

	לטובה	לרעה
משכן/חטא העגל	כל נדיב לב	ויתפרקו כל העם
הר סיני/מרגלים	ויוזא משה את העם	ותקרבון אליו כלכם
קריעת ים סוף/מרגלים	אז יעיר משה ופני ישראל	ותא כל העדה

עוד פסוק לחזק: א"ר חייא בר אבא [צפניה ג ז] **אכן השכימו השחיתו** כל השחתה שהיו עושין בהשכמה היו עושין אותה
 עוד בעניין נתינת כסף למשכן/לחטא העגל: א"ר אבא בר אחא אין את יכול לעמוד על אופיי של אומה זו נתבעין לעגל ונותנין נתבעין למשכן ונותנין
 תנא ריב"ח הדא מתניתא [שמות כה יז] **וצעית כפורת זהב טהור יבא זהב של כפורת ויכפר על זהב של עגל**

3 תרומות בפרשה – והבאת מקור לכך בפסוקים
 ר"ח בשם רשב"ג ג' תרומות נאמרו בפרשה הזאת

מה שירצו יעשו	זו תרומת אדנים	דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה
מה שירצו יעשו כדי שיהא יד כולן שוה	זו תרומת שקלים	מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי
העשיר לא ירבה והדל לא ימעיט	זו תרומת המשכן לקרבן	וזאת התרומה אשר תקחו מאתם

עוד חיזוק לכך שהיו 3 תרומות: אמר רבי אבון אף בפרשה הזאת נאמר בה ג' תרומות [שמות ל] **מחצית הפקד תרומה לה', יתן תרומת ה', לתת את תרומת ה':**

בחמשה עשר בו קורין את המגילה בכרכים

קושי על אמורא ממשנה זו: לא כן אמר רבי חלבו רב חונה רב בשם רבי חייא רבה הכל יוצאין בארבעה עשר שהוא זמן קריאתה – משמע שעיקר החיוב ב"יד ולא הט"ו כפי שמוזכר במשנה תירוץ: לא בא (המשנה) אלא ללמדך שכל המצות הנוהגות באדר השיני נהוגות באדר הראשון – ולא שעיקר החיוב בט"ו

המשך הסבר לדברי ר' חלבו: רבי יוסה ורבי אחא הוון יתיבין אמר רבי יוסה לרבי אחא לא מסתברא לשעבר אלא לבא

קושי על הבנה זו: והא תני **מקום שנהגו לקרותה שני ימים קורין אותה שני ימים** תירוץ: אמר ליה אוף אנא סבר כן – ולא קשה לי מהברייתא (אבל הוא לא מסביר למה) הסבר לתירוץ: אמר רבי מנא ויאות אילו בן חמשה עשר ששראה בארבעה עשר ולא קראה בחמשה עשר שמא שומעין לו אם אמרת כן אתה עוקר זמן כרכין בידך

המשך דיון בהבדלים בין אדר ראשון לאדר שני (תוספת למה שנאמר קודם): **תני רבן שמעון בן גמליאל או' מצות נהגות באדר שני אינן נהגות באדר הראשון חוץ מן הספד ומן התענית שהן שוין בזה ובזה**

פסיקת הלכה כרשב"ג: רבי בא ר' ירמיה בשם רב רבי סימון בשם רבי יהושע בן לוי הלכה כרבן שמעון בן גמליאל
הנהיגו כרשב"ג: רבי חונה רבה דציפורין אמר הנהיג רבי חנינה בציפורין כהדא דרבן שמעון בן גמליאל לא אמר אלא הנהיג הא להלכה לא

מחלוקת לגבי כתיבת השטרות באדר ראשון ושני

- אבל לענין שטרות כותבין אדר ראשון ואדר שני סתם
- ר' יהודה אומר אדר ראשון סתם אדר שני תניין

